

Arbetsordning för Centerpartiet

Antagna av partistämman 2023

Uppdaterade förtroenderådet 2025

Centerpartiet

Arbetsordning 2023

Förord

Arbetsordningen innehåller rekommendationer baserat på praxis och hur organisationen normalt arbetar. Den är ett komplement till stadgarna som ska ge organisationen vägledning i sitt praktiska arbete.

Det är möjligt att förfara på annat sätt under förutsättning att det är förenligt med stadgarna och att beslutet är transparent för medlemmarna.

Denna arbetsordning är antagen vid partistämman i Örebro 2023 och uppdaterad i samband med Centerpartiets förtroenderåd den 7 mars 2025

Har du frågor om hur arbetsordningen ska tillämpas är du välkommen att höra av dig till riksorganisationen via telefon 08-617 3800 eller via mejl riksorganisationen@centerpartiet.se.

Innehåll

Arbetsordning 2023	2
Förord.....	2
Styrelsearbetet.....	3
Beslutsför styrelse	3
Styrelsernas rätt att adjungera	3
Möten och stämmor	3
Kallelser	3
Rösträtt och omröstning.....	3
Om det blir oavgjort.....	3
Mötespresidiets ansvar	3
Dagordningar	3
Dagordning för kretsstämma	3
Dagordning för distriktsstämma	4
Dagordning för partistämma	5
Dagordning för årsmöte i avdelning.....	6
Riktlinjer för beredning av partistämmomotioner på distriktsstämman	7
Valberedning och nominering.....	7
Valberedningen.....	7
Kandidatnominering till kommunfullmäktige	7
Processen inför ett val	7
Normalregler för nomineringsprocessen.....	7
Beslut om nomineringskommitté.....	8
Fastställande av valsedel/valsedlar	8
Processen efter ett val till kommunfullmäktige	8
Gruppledare.....	8
KF-gruppen	8
Förhandlingsdelegation	8
Förhandlingsmandat, samråd och vid behov kretsstämma	8
Nominering till nämnder och styrelser	8
Kretsstämma beslutar om representationen	9
Fyllnadsval under mandatperioden	9
Kandidatnominering till regionfullmäktige och riksdag.....	9
Processen inför ett val	9
Normalregler för nomineringsprocessen.....	9
Beslut om nomineringskommitté.....	9
Fastställande av valsedel/valsedlar	9
Processen efter ett val	9
Gruppledare.....	9
Regiongruppen.....	9
Förhandlingsdelegation	10
Förhandlingsmandat, samråd och vid behov distriktsstämma.....	10
Nominering till nämnder och styrelser	10
Beslut om representation.....	10
Fyllnadsval under mandatperioden	10
Nominering av kandidater till Europaparlamentsval	10

Nomineringskommitténs uppdrag och ansvar	10
Regler för nomineringsprocessen	10
Förnominering av kandidater	11
Presentation av kandidater	11
Rådgivande medlemsomröstning.....	11
Andra urvalsmetoder.....	11
Förslag till valsedel	11
Beslut om valsedel.....	12
Kandidatförsäkran.....	12
Anmälan av valsedel	12
Processen efter val till Europaparlamentet och internationella samarbeten.....	12
Kommunala sektionen	12
Etiskt råd	13
Valen till Sveriges kommuner och regioner (SKR).....	13
Nationell valsedel till riksdagsvalet	14
Nomineringskommitténs uppdrag och ansvar	14
Kandidater	14
Förslag till valsedel	14
Beslut om valsedel.....	14
Anmälan av valsedel	15
Kyrkovalen - ansvarsfördelning inom organisationen	15
Beslut om deltagande	15
Riktlinjer för nomineringsprocessen	15
Ansvar på krets- och distriktsnivå	15
Utbetalning av ekonomiska medel.....	15
Medlemskapet	15
Kretsens ansvar	15
Introduktion till ett aktivt medlemskap	15
Upptagning av medlemsavgift.....	15
Bilaga A - Normalregler för nomineringsprocess tillkommunfullmäktige	16
Bilaga B - Normalregler för nomineringsprocess tillregionfullmäktige och riksdag	19
Bilaga C - Normalregler för "Regionorganisation"	22

Styrelsearbetet

Beslutsför styrelse

En styrelse är beslutsför när mer än hälften av ledamöterna är närvarande.

Styrelsernas rätt att adjungera

Samtliga styrelser som omnämns i stadgarna har rätt att adjungera de personer de finner lämpliga.

Möten och stämmor

Kallelser

Kallelse till stadgefästa sammanträden och möten ska normalt sändas senast åtta dagar före mötet om inget annat anges i stadgarna.

Rösträtt och omröstning

En person kan aldrig ha mer än en röst. Medlem som genom flera funktioner (till exempel medlemskap i Centerpartiet och Centerpartiets ungdomsförbund eller flera förtroendeuppdrag som ger rösträtt) har endast en röst. Detta ska säkerställas när röstlängden upprättas. Röstlängden fastställs av det möte som ska fatta beslut.

Endast personlig röstning är giltig och fysisk närvaro är en förutsättning för att medlem ska kunna delta i en omröstning. Undantag för detta kan göras vid styrelsemöten som sker via telefon eller webb. Efter beslut från styrelse kan en stämma genomföras digitalt. Då ansvarar styrelsen för att de röstberättigade deltagarna har tillgång till ett digitalt omröstningssystem.

Röst via ombud kan inte läggas. Beslut fattas av de närvarande röstberättigade med enkel majoritet. Omröstning ska ske öppet, förutom personval som kan genomföras som sluten omröstning direkt - om någon så begär. Om votering begärs i personval genomförs alltid sluten omröstning.

Om det blir oavgjort

Om två förslag får lika många röster har röstberättigad mötesordförande utslagsröst. I annat fall avgör lotten. Detta gäller även vid personval.

Mötespresidiets ansvar

Mötespresidiet ska tydligt förklara vad omröstningen gäller, hur den ska gå till och försäkra sig om att de röstberättigade har uppfattat propositionsordningen.

Dagordningar

Riksorganisationen ansvarar för att årligen ta fram förslag till dagordningar för de stämmor och årsmöten som anges i stadgarna. Förslaget kan kompletteras av respektive organisationsled.

Dagordning för kretsstämma

Kretsstämman ska behandla följande ärenden:

- 1) Mötet öppnas
- 2) Val av mötesfunktionärer
- 3) Godkännande av kallelse
- 4) Fastställande av röstlängd
- 5) Fastställande av föredragningslista
- 6) Styrelsens berättelse över det gångna årets verksamhet och ekonomi
- 7) Revisorernas berättelse
- 8) Fastställande av balans- och resultaträkning
- 9) Fråga om ansvarsfrihet för styrelsen
- 10) Diskussion kring styrelsens verksamhetsplan och budget för kretsen
- 11) Ersättningsfrågor
- 12) Beslut om antal ledamöter i kretsstyrelsen
- 13) Val av ordförande
- 14) Val av övriga ledamöter i styrelsen
- 15) Val av ombud till distriktsstämman
- 16) Val av ombud till partistämman (det år då partistämman hålls)
- 17) Val av revisorer tillika granskare av partistöd samt revisorsersättare
- 18) Val av valberedning
- 19) Framställningar och förslag från kretsstyrelsen
- 20) Behandling av motioner
- 21) Rapporter
- 22) Vid mötet väckta frågor
- 23) Mötet avslutas

Senast år före valår ska även följande punkter behandlas:

- Beslut om regler för nomineringsprocessen inför val till kommunfullmäktige
- Val av nomineringskommitté inför val till kommunfullmäktige

Dagordning för distriktsstämma

Distriktsstämman ska behandla följande ärenden:

- 1) Mötet öppnas
- 2) Val av mötesfunktionärer
- 3) Godkännande av kallelse
- 4) Upprop av ombud och fastställande av röstlängd
- 5) Fastställande av föredragningslista
- 6) Distriktsstyrelsens berättelse över det gångna årets verksamhet och ekonomi
- 7) Regiongruppens verksamhetsberättelse
- 8) Revisorernas berättelse

- 9) Fastställande av balans- och resultaträkning
- 10) Fråga om ansvarsfrihet för distriktsstyrelsen
- 11) Information om distriktets verksamhetsplan och budget
- 12) Ersättningsfrågor
- 13) Beslut om antal ledamöter i distriktsstyrelse
- 14) Val av distriktsordförande
- 15) Val av vice distriktsordförande
- 16) Val av övriga ledamöter i distriktsstyrelsen
- 17) Val av ombud samt ersättare i förtroenderådet
- 18) Val av ombud samt ersättare till partistämman
- 19) Val av kommittéledamöter inför partistämman
- 20) Val av revisorer tillika granskare av partistöd samt revisorsersättare
- 21) Val av valberedning
- 22) Framställningar och förslag från distriktsstyrelsen
- 23) Fastställande av antalet ombud vid kommande distriktsstämma
- 24) Behandling av motioner
- 25) Rapporter
- 26) Vid stämman väckta frågor
- 27) Mötet avslutas

Senast år före valår ska även följande punkter behandlas:

- Beslut om regler för nomineringsprocessen inför val till region och riksdag
- Val av nomineringskommitté inför val till region och riksdag

Dagordning för partistämma

Partistämman ska behandla följande ärenden:

- 1) Mötet öppnas
- 2) Val av mötesfunktionärer
- 3) Godkännande av kallelse
- 4) Upprop av ombud och fastställande av röstlängd
- 5) Fastställande av föredragningslista
- 6) Partistyrelsens berättelse över de gångna årens verksamhet och ekonomi
- 7) Riksdagsgruppens verksamhetsberättelse för de gångna åren
- 8) Revisorernas berättelse
- 9) Fastställande av balans- och resultaträkning
- 10) Fråga om ansvarsfrihet för partistyrelsen
- 11) Ersättningsfrågor
- 12) Beslut om antalet ledamöter i partistyrelsen
- 13) Val av partiordförande för två år, vilken samtidigt är förtroenderådets, partistyrelsens och verkställande utskottets ordförande
- 14) Val av 1:e vice ordförande för två år
- 15) Val av 2:e vice ordförande för två år
- 16) Val av nio till tretton ledamöter i partistyrelsen för två år
- 17) Val av två ledamöter att under två år tillsammans med partiordföranden och vice ordföranden utgöra verkställande utskottet
- 18) Val av minst två revisorer samt revisorsersättare för två år
- 19) Val av valberedning

- 20) Framställningar och förslag från Partistyrelsens eller förtroenderåd
- 21) Behandling av motioner
- 22) Redovisning av inkomna medlemsinitiativ
- 23) Ekonomiska villkor för nästa partistämma
- 24) Rapporter
- 25) Vid stämman väckta frågor
- 26) Mötet avslutas

Om Centerpartiet i samband med ordinarie val väljer att gå fram med en nationell lista, en så kallad rikslista, ska ett förtroenderåd anta denna senast den 15 februari samma år som valet. Förslaget till lista bereds av partiets nationella valberedning.

Förtroenderådet ska samlas och senast år före val till Europaparlamentet behandla följande punkter:

- Beslut om regler för nomineringsprocessen inför val till Europaparlamentet
- Val av nomineringskommitté inför val till Europaparlamentet

Dagordning för årsmöte i avdelning

Avdelningen ska årligen hålla ett årsmöte där följande punkter avhandlas:

- 1) Mötet öppnas
- 2) Val av mötesfunktionärer
- 3) Godkännande av kallelse
- 4) Fastställande av röstlängd
- 5) Fastställande av föredragningslista
- 6) Styrelsens berättelse över det gångna årets verksamhet och ekonomi
- 7) Revisorernas berättelse
- 8) Fråga om ansvarsfrihet för styrelsen
- 9) Fastställande av balansräkning
- 10) Diskussion kring styrelsens förslag till verksamhetsplan och budget
- 11) Beslut om antal ledamöter i styrelsen
- 12) Val av ordförande
- 13) Val av övriga ledamöter i styrelsen
- 14) Information inför kretsstämman
- 15) Val av revisorer samt revisorsersättare
- 16) Val av valberedning
- 17) Framställningar och förslag från styrelsen
- 18) Behandling av motioner
- 19) Rapporter
- 20) Vid mötet väckta frågor
- 21) Mötet avslutas

Valår ska även avdelningens valarbete diskuteras.

Riktlinjer för beredning av partistämmomotioner på distriktsstämman

I Centerpartiets stadgar fastslås att motion ställd till partistämman ska ha behandlats och aktivt skickats vidare till Centerpartiets partistämma senast den 30 april året för partistämman. Behandlingen kan antingen ha skett i ett partidistrikt eller i en syskonorganisation. Vid behandlingen ska distriktsstyrelsen tydligt rekommendera huruvida en motion ska sändas vidare till partistämman eller inte.

Motioner som distriktsstyrelsen rekommenderar skickas vidare till partistämman ska vara av en sådan karaktär att den antingen handlar om ny politik eller att ändra ett befintligt ställningstagande. Motioner som distriktet eller syskonorganisationen anser som besvarade, befintlig politik eller tidigare bifallna partistämmobeslut, ska således inte rekommenderas att sändas vidare till partistämman. En motion som fått avslag på distriktsstämma eller av syskonorganisation kan fortfarande skickas vidare till partistämman. En motion som hanterar lokala, kommunala och/eller regionala ska heller inte skickas vidare till partistämman.

Valberedning och nominering

Vid samtliga val ska jämlikhet, jämställdhet och mångfald vara ledord. Det gäller både vid fördelning av interna uppdrag (styrelser, ombud, valberedningar, nomineringskommittéer med flera) och vid beslut om valsedlar till allmänna val och fördelning av externa förtroendeuppdrag.

Centerpartiet ska på alla nivåer ha bredd i partiets representation och kompetenta, engagerade företrädare som tillsammans bildar en mångfald av erfarenhet och bakgrund. Därför är aspekter som engagemang, bakgrund, erfarenheter, kön och ålder viktiga att beakta när valsedlar utformas och val förrättas.

Hänsyn ska även tas så att alla fyra delar av centerrörelsen - Centerpartiet, Centerkvinnorna, Centerpartiets Ungdomsförbund och Centerstudenter - ges god representativitet på alla nivåer, dvs. lokalt, regionalt och nationellt. Vid utformning av valsedlarna är det särskilt viktigt att värdera vilka listplaceringar som konkret innebär att en person är valbar.

Valberedningen

Valberedningen för obligatoriska organisationsled bör bestå av minst tre (3) ledamöter varav en ska utses som sammankallande.

Distrikts- respektive kretsstyrelse ansvarar för att det finns förslag till nomineringskommitté, men kan delegera detta uppdrag till valberedningen.

Valberedningen ska förbereda samtliga val som ska genomföras på stämman om inte uppdraget givits till annat organ, till exempel nomineringskommittén.

Valberedningens förslag ska finnas tillgängligt för alla medlemmar tillsammans med övrigt stämmomaterial.

Kandidatnominering till kommunfullmäktige

Processen inför ett val

Normalregler för nomineringsprocessen

Kretsstyrelsen ansvarar för att ta fram ett förslag till regler för kretsens nomineringsprocess.

Reglerna ska säkerställa att processen är förutsägbart så att alla medlemmar har möjlighet att förhålla sig till reglerna samt förstå hur nomineringsprocessen kommer att gå till. Normalregler för nomineringsprocess finns i bilaga A. Dessa kan användas i sin helhet eller som underlag för kretsstyrelsens förslag men om kretsens årsstämma inte beslutar något annat gäller normalreglerna. Kretsens årsstämma beslutar senast året före valår om regler för nomineringsprocessen.

Beslut om nomineringskommitté

Kretsstyrelsen ansvarar för att lämna förslag på sammansättning av kretsens nomineringskommitté. Kretsstyrelsen kan delegera detta uppdrag till valberedningen.

Kretsens årsstämma beslutar senast året före valår om vilka som ska ingå i kretsens nomineringskommitté samt om regler för nomineringsprocessen.

Fastställande av valsedel/valsedlar

Valsedel till kommunfullmäktige fastställs/beslutas på nomineringsstämma dit alla kretsens medlemmar har kallats (medlemmar i Centerpartiet, Centerkvinnorna, Centerpartiets ungdomsförbund och Centerstudenter) och har rösträtt.

Processen efter ett val till kommunfullmäktige

Gruppledare

Om inget annat beslutats på kretsens ordinarie årsstämma eller nomineringsstämma fortsätter sittande gruppledare i den rollen tills det att ny gruppledare valts av den nya kommunfullmäktigegruppen (KF-gruppen).

KF-gruppen

KF-gruppen består normalt av Centerpartiets ordinarie ledamöter och ersättare i kommunfullmäktige, men den kan även omfatta Centerpartiets ledamöter i nämnder och styrelser. KF-gruppen bör upprätta en arbetsordning där det framgår vem som ska kallas till gruppens möten. Frågor om närvarorätt, förslagsrätt och rösträtt ska tydliggöras i arbetsordningen, liksom på vilket sätt kallelse till möten ska ske. Innan KF-gruppen fastställer sin arbetsordning ska förslaget anmälas till kretsstyrelsen.

Förhandlingsdelegation

Kretsstyrelsen ska i dialog med KF-gruppen före valet besluta vem/vilka som utgör förhandlingsdelegation och ansvara för förhandlingarna med de andra partierna å Centerpartiets vägnar.

Förhandlingsmandat, samråd och vid behov kretsstämma

I samband med beslutet om förhandlingsdelegation ska även ett förhandlingsmandat ges som tydliggör vad förhandlaren har rätt att göra upp om, vad som kräver ett avgörande av kretsstyrelsen/nya KF-gruppen samt vilka frågor som måste avgöras av en kretsstämma.

När den parlamentariska situationen efter valet är oklar ska beslut om Centerpartiets agerande fattas i dialog mellan kretsstyrelse och den nyvalda KF-gruppen. Dialogen kan röra både politiska frågor och parlamentariskt samarbete. En kretsstämma ska hållas om stora förändringar ska göras i förhållande till tidigare samarbeten, till exempel om Centerpartiet ska byta samarbetspartners eller om politiska profilfrågor som varit framträdande i partiets valprogram kan behöva överges. En kretsstämma ska även hållas om kretsstyrelsen och KF-gruppen har olika uppfattning om Centerpartiets agerande.

Nominering till nämnder och styrelser

Kretsstyrelsen utser en nomineringsgrupp som förbereder de val som kommunfullmäktige ska förrätta. Nomineringsgruppen kan bestå av samma personer som den tidigare nomineringskommittén. Nomineringsgruppen ska ha förankring såväl i den nyvalda KF-gruppen som i kretsstyrelsen.

Nomineringsgruppen ska förbereda ett förslag till Centerpartiets representation i nämnder och styrelsen. Detta ska ske genom att nomineringsgruppen på ett transparent sätt inhämtar önskemål och synpunkter från centerrörelsens medlemmar. Därefter upprättar gruppen ett förslag till partiets

representation.

Kretsstämman beslutar om representationen

Kretsstyrelsen kallar till en kretsstämman som beslutar om Centerpartiets representation. Till kretsstämman ska samtliga medlemmar i kretsen kallas på samma sätt som till kretsens årsstämma och nomineringsstämma.

Fyllnadsval under mandatperioden

Kretsstyrelsen och KF-gruppen ska ha en dialog vid nominering till fyllnadsval. Kretsstyrelsen kan om så anses befogat kalla till nomineringsstämma.

Kandidatnominering till regionfullmäktige och riksdag

Om flera distrikt berörs av nomineringsarbetet och de regler som följer med detta ska samråd ske mellan distriktsstyrelserna så att de gemensamt kommer överens om ett anpassat regelverk.

Processen inför ett val

Normalregler för nomineringsprocessen

Distriktsstyrelsen ansvarar för att ta fram ett förslag till regler för nomineringsprocessen.

Reglerna ska säkerställa att processen är förutsägbar så att alla medlemmar har möjlighet att förhålla sig till reglerna samt förstå hur nomineringsprocessen kommer att gå till.

Normalregler för nomineringsprocess finns i bilaga B. Dessa kan användas i sin helhet eller som underlag för distriktsstyrelsens förslag men om distriktsstämman inte beslutar något annat gäller normalreglerna.

Distriktsstämman beslutar senast året före valår om regler för nomineringsprocessen.

Beslut om nomineringskommitté

Om inte valberedningen fått uppdraget ansvarar distriktsstyrelsen för att efter dialog med regiongruppen lämna förslag på nomineringskommitté gällande valet till regionfullmäktige.

Distriktsstyrelsen ansvarar för att efter dialog med kretsarna lämna förslag på nomineringskommitté gällande valet till riksdagen. Detta uppdrag kan delegeras till valberedningen.

Distriktsstämman beslutar senast året före valår om vilka som ska ingå i distriktets nomineringskommitté för de olika valen.

Fastställande av valsedel/valsedlar

Valsedel till regionfullmäktige respektive riksdagsvalet fastställs/beslutas på distriktsstämma/nomineringsstämma.

Processen efter ett val

Gruppledare

Om inget annat beslutats på distriktsstämman fortsätter sittande gruppledare i den rollen tills det att ny gruppledare valts av den nya regiongruppen.

Regiongruppen

Regiongruppen består normalt av Centerpartiets ordinarie ledamöter och ersättare i regionfullmäktige, men den kan även omfatta Centerpartiets ledamöter i nämnder och styrelser. Regiongruppen bör upprätta en arbetsordning där det framgår vem som ska kallas till regiongruppens möten och möten relaterade till det kommunalpolitiska arbetet. Frågor om närvarorätt, förslagsrätt och rösträtt ska tydliggöras i arbetsordningen, liksom på vilket sätt kallelse till möten ska ske. Innan regiongruppen fastställer sin arbetsordning ska förslaget anmälas till

distriktsstyrelsen.

Förhandlingsdelegation

Distriktsstyrelsen ska i dialog med regiongruppen före valet besluta vem/vilka som utgör förhandlingsdelegation och ansvara för förhandlingar med de andra partierna å Centerpartiets vägnar. Om regionen omfattar fler distrikt ska samtliga distriktsstyrelser besluta om förhandlingsdelegation, i dialog med regiongruppen.

Förhandlingsmandat, samråd och vid behov distriktsstämma

I samband med beslutet om förhandlingsdelegation ska ett förhandlingsmandat ges som tydliggör vad förhandlaren har rätt att göra upp om och vad som kräver ett avgörande av distriktsstyrelsen/nya regiongruppen.

När den parlamentariska situationen efter valet är oklar ska beslut om Centerpartiets agerande fattas i dialog mellan distriktsstyrelse och den nyvalda regiongruppen. Dialogen kan röra både politiska frågor och parlamentariskt samarbete. En distriktsstämma kan hållas om stora förändringar ska göras i förhållande till tidigare samarbeten, till exempel om Centerpartiet ska byta samarbetspartners eller om politiska profilfrågor som varit framträdande i partiets valprogram kan behöva överges. En distriktsstämma ska hållas om distriktsstyrelsen och regiongruppen har olika uppfattning om Centerpartiets agerande.

Nominering till nämnder och styrelser

Distriktsstyrelsen utser en nomineringsgrupp som förbereder de val som regionfullmäktige ska förrätta. Nomineringsgruppen kan bestå av samma personer som den tidigare nomineringskommittén. Nomineringsgruppen bör ha förankring såväl i den nyvalda regiongruppen som i distriktsstyrelsen.

Nomineringsgruppen ska förbereda ett förslag till Centerpartiets representation i nämnder och styrelser. Detta ska ske genom att nomineringsgruppen på ett transparent sätt inhämtar önskemål och synpunkter från centerrörelsens medlemmar. Därefter upprättar gruppen ett förslag till partiets representation.

Beslut om representation

Om inte distriktsstämman i samband med att man fastställt reglerna för nomineringsprocessen beslutat om annat, kallar distriktsstyrelsen till en distriktsstämma som beslutar om partiets representation.

Fyllnadsval under mandatperioden

Distriktsstyrelsen och regiongruppen ska ha en dialog vid nominering till fyllnadsval. Distriktsstyrelsen kan om så anses befogat kalla till distriktsstämma/nomineringsstämma.

Nominering av kandidater till Europaparlamentsval

Nomineringskommitténs uppdrag och ansvar

Förtroenderådet utser senast året innan det år då val till Europaparlamentet äger rum en nomineringskommitté.

Nomineringskommitténs ansvar är att i enlighet med reglerna för nomineringsprocessen och skrivningarna om god representativitet upprätta ett förslag till valsedel eller valsedlar. Nomineringskommittén har rätt att själva nominera kandidater.

Det är nomineringskommitténs ansvar att säkerställa att alla som föreslås är valbara till Europaparlamentet.

Regler för nomineringsprocessen

Förtroenderådet ska enligt stadgarna besluta om regler för nomineringsprocessen till

Europaparlamentsvalet. Följande skrivningar utgör utgångspunkten för regelverket.

Förnominering av kandidater

Förnominering är den process där medlemmarna föreslår kandidater som de önskar ska finnas på Centerpartiets valsedel. Alla medlemmar har rätt att föreslå kandidater och att själva kandidera.

Alla medborgare som är valbara till Europaparlamentet kan föreslås i förnomineringen. Medlemskap i centerrörelsen är en förutsättning för att kunna representera Centerpartiet. Kandidat som vid nomineringsprocessens början inte var medlem ska vara medlem då valsedeln fastställs. Annars stryks personen från listan.

Presentation av kandidater

De föreslagna kandidaterna ska tillfrågas och ge skriftligt medgivande innan namnen presenteras för medlemmarna. Samtliga kandidater som nominerats inom rätt tid ska ges möjlighet att presentera sig på lika villkor. Kandidaterna ska presenteras i bokstavsordning. Samtliga medlemmar ska kunna ta del av presentationen. Nomineringskommittén ansvarar för att så sker.

Kandidatpresentationen kan ske på olika sätt. Det kan röra sig om skriftligt material i tryck eller på webb.

Rådgivande medlemsomröstning

Rådgivande medlemsomröstning är en av de metoder som nomineringskommittén kan använda sig av och riktar sig till alla röstberättigade medlemmar. Omröstningen kan ske via brev eller elektroniskt. Det sätt som man väljer ska garantera den röstandes anonymitet och säkerställa att varje medlem endast kan avge en röst.

I samband med den rådgivande medlemsomröstningen har medlemmarna rätt att föreslå nya kandidater som inte har förnominerats.

I den rådgivande medlemsomröstningen ges medlemmarna möjlighet att rangordna de förnominerade kandidaterna genom att föreslå i vilken ordning kandidaterna bör placeras på valsedeln. Nomineringskommittén beslutar hur många namn som röstsedeln ska innehålla, dvs. hur många namn som varje medlem får rangordna. En avgiven röstsedel ska innehålla det antal namn som nomineringskommittén beslutat. Om valsedeln innehåller färre namn än som beslutats ges poäng "underifrån", dvs. om tio namn är beslutade, och medlemmen endast föreslår fyra namn ges dessa poäng som om de hade plats sju-tio på valsedeln. Detta för att undvika taktikröstning.

Nomineringskommittén ansvarar för att sammanställa resultatet från den rådgivande medlemsomröstningen så att kandidaternas totala poängsumma framgår. Även antalet första-, andra- och tredjeplatser per kandidat ska redovisas.

Resultatet från den rådgivande medlemsomröstningen ska tillsammans med resultatet från andra urvalsmetoder vara tillgängligt inför beslut om valsedel.

Andra urvalsmetoder

Andra urvalsmetoder kan vara intervjuer och öppna kandidatutfrågningar. Nomineringskommittén ansvarar för att de urvalsmetoder som väljs genomförs på ett rättvisande sätt.

Intervjuer kan genomföras för att nomineringskommittén ska få en god bild av kandidaternas förmåga, ambition och kapacitet inför det slutgiltiga förslaget till valsedel.

Öppna kandidatutfrågningar kan genomföras vid ett eller flera tillfällen och med möjlighet att välja olika teman för olika utfrågningar.

Förslag till valsedel

Partistyrelsen avgör om nomineringskommittén ska föreslå en eller flera valsedlar. De urvalsmetoder som valts ligger till grund för nomineringskommitténs förslag och ska redovisas.

Vid utformning av valsedel ska jämlikhet, jämställdhet och mångfald vara ledord. Centerpartiet ska

ha bredd i partiets representation och kompetenta, engagerade företrädare som tillsammans bildar en mångfald av erfarenhet och bakgrund. Därför är aspekter som engagemang, bakgrund, erfarenheter, kön och ålder viktiga att beakta när valsedlar utformas och val förrättas.

Innan förslaget till valsedel presenteras ska nomineringskommittén kommunicera sitt förslag enskilt med kandidaterna. Kandidaterna ska i samband med detta tillfrågas om de accepterar nomineringskommitténs förslag eller om de avböjer nomineringen.

Beslut om valsedel

Valsedel fastställs av förtroenderåd eller partistämman. Nomineringskommitténs förslag är huvudförslag när valsedeln ska fastställas.

Innan behandlingen av valsedeln avslutas nomineringarna. Efter detta beslut är det inte längre möjligt att nominera nya kandidater.

Kandidat som vid nomineringsprocessens början inte var medlem ska vara medlem då valsedeln fastställs. Annars stryks personen från listan. Om inte nomineringsstämman beslutat annat flyttas då alla kandidater under den strukne ett steg uppåt på valsedeln.

Innan valsedeln fastställs ska beslutas om personkryssen innebär något mer för partiets räkning än den ordning kandidaterna väljs in i Europaparlamentet. Annars gäller partiets rangordning av kandidaterna och att valsedelns förstanamn också är Centerpartiets främste kandidat efter valet.

Kandidatförsäkran

Alla som kandiderar på valsedel ska skriva under en kandidatförsäkran i samband med att de accepterar sin nominering.

Riksorganisationen förvarar kandidatförsäkran i original.

Anmälan av valsedel

Riksorganisationen ansvarar för att samtliga fastställda valsedlar lämnas in till valmyndigheten på det sätt myndigheten anvisat.

Processen efter val till Europaparlamentet och internationella samarbeten

Efter varje val till Europaparlamentet ansluter sig Centerpartiets europaparlamentariker till en partigrupp i parlamentet. Parlamentarikerna ska i samråd med partistyrelsen avgöra vilken grupp man bör ingå i. Utifrån valet av grupp beslutar Centerpartiets partistyrelse vilket europeiskt parti Centerpartiet ska vara medlem i samt vilken internationell paraplyorganisation. Vid valet av partigrupp i parlamentet, europeiskt parti samt internationell paraplyorganisation ska en liberal syn på människan och alla människors lika värde och rättigheter vara grunden. Gröna, frihetliga och liberala idéer ska vara vägledande i valet av samarbetspartners på nordisk, europeisk och internationell nivå.

Skulle förändringen av samarbetspartner vara stor eller oenighet råda mellan partistyrelse och parlamentariker kan partistyrelsen sammankalla ett förtroenderåd för att fatta beslut i frågan.

Kommunala sektionen

Uppdrag

Centerpartiets kommunala sektion är vald av partistyrelsen för att finnas till stöd för Centerpartiets kommun- och regionföreträdare. Kommunala sektionens roll är att utveckla Centerpartiets politik och verksamhet som rör kommuner och regioner. Rollen innebär också att ge stöd till förtroendevalda inom kommuner och regioner samt fungera som ett nätverk för kunskapsutbyte och samordning. I sektionens uppdrag ligger att ha en väl fungerande samverkan med Centerpartiets SKR-grupp,

riksdagsgruppen, europaparlamentariker samt lokala företrädare med internationella uppdrag. Kommunala sektionen har till uppgift att driva sakpolitiska frågor både inom prioriterade områden och andra frågor som är aktuella inom den kommunpolitiska sektorn.

Val av kommunal sektion

Valet av kommunala sektionens ordförande och ledamöter bereds av partistyrelsen och beslutas av partistyrelsen. Valet sker på partistyrelsens sammanträde i december och mandatperioden börjar i samband med nästkommande Kommundagarna. Kommunala sektionen består av ordförande samt sex till åtta ledamöter. Ordförande och ledamöter väljs på ett år i taget. I händelse av fyllnadsval bereder Centerpartiets verkställande utskott valet och partistyrelsen beslutar om valet.

Etiskt råd

Uppdrag

Det etiska rådet är ett oberoende organ som hanterar långsiktiga frågeställningar av principiell karaktär. Fokus för rådets arbete är att arbeta långsiktigt förebyggande med fokus på ageranden som kan få *allvarliga* konsekvenser för partiet och dess medlemmar. Det etiska rådet äger själv sin agenda men partistyrelse, distriktsstyrelser syskonorganisationernas förbundsstyrelser och riksorganisationen kan vända sig till etiska rådet i frågor av större, principiell karaktär. Det etiska rådet tar inte över ansvar från annan organisationsenhet inom Centerpartiet. Det agerar inte operativt konfliktlösande och de tar inte ställning i politiska frågor.

Etiska rådet kan på egen hand initiera ärenden och följa upp hur kretsstyrelser, distriktsstyrelser, partistyrelsen och förtroendevalda förhåller sig till och efterlever Centerpartiets styrdokument; stadgar, arbetsordning, etiska riktlinjer och kandidat- och förtroendemannaförsäkrar.

Genom att utreda och resonera kring etiska aspekter av olika frågeställningar och ställningstaganden bidrar etiska rådet till att formulera vad partiets etiska riktlinjer kan innebära i praktiken. Etiska rådet också kan också ge rekommendationer i komplicerade ärenden som pågått över tid.

Vid behov kan etiska rådet föreslå ändringar i stadgar och i de etiska riktlinjerna. Dess uttalanden och rekommendationer väger tungt och är praxissättande.

Etiska rådet återskärnar sitt arbete till partistyrelsen vid årets slut.

Val av etiskt råd och organisation

Det etiska rådet består av 4 medlemmar med stort förtroende i rörelsen. Rådets medlemmar, inklusive ordföranden, väljs av partistyrelsen efter nomineringar från distriktsstyrelser och syskonens förbundsstyrelser. En valkommitté bestående av partisekreteraren, en person från distriktsordförandekåren, en person från kommunala sektionen samt en ledamot ur partistyrelsen bereder nomineringarna inför partistyrelsen.

Etiska rådet träffas 4 gånger per år eller vid behov. Som stöd har etiska rådet en sekreterare från riksorganisationen. Partistyrelsen utser också dess ordförande. De väljs på en period på två år med möjlighet till förlängning.

Valen till Sveriges kommuner och regioner (SKR)

Efter ordinarie val i regioner och kommuner sker valen till SKR. Via SKR-valet utses ombuden till kongressen. Kongressen är SKR:s högst beslutande organ. Valkongressen sker på våren och ordinarie kongress genomförs på hösten året efter ordinarie val.

Fastställande av valsedel till SKR:s valkongress – val av ombud

Valsedeln till SKR är kopplade till regionernas gränser och består normalt av Centerpartiets ledande region- och kommunpolitiker i regionen.

Distriktsstyrelsen ansvarar för att valsedeln bereds. Varje krets ges möjlighet att nominera personer till valsedeln. Valsedeln fastställs av Centerpartiets distriktsstyrelse och skickas därefter på anvisat vis till SKR samt ansvarig tjänsteman på Centerpartiets riksorganisation.

Om valkretsen sträcker sig över två eller fler distrikt kommer distrikten i dialog fram till hur valsedeln ska utformas.

Eventuell valteknisk samverkan i SKR-valet

Inför valen till SKR brukar Centerpartiet ingå i en valteknisk samverkan. Beslutet om valteknisk samverkan fattas av partistyrelsen efter förslag från SKR-gruppen.

Val till styrelser och beredningar inom SKR

Partistyrelsen utser tillsammans med kommunala sektionen en nomineringskommitté som bereder förslaget till Centerpartiets representation inom SKR. Kommunala sektionen bereder kriterier för nomineringskommitténs arbete och nomineringsprocess. Partistyrelsen fattar därefter beslut i frågan.

Centerpartiets distrikt ansvarar för att göra nomineringarna till nomineringskommittén. Nomineringen ska göras från Centerpartiets distriktsstyrelse, men kan också delegeras till distriktets kommunala sektion. Den nationella nomineringskommittén har även möjlighet att lyfta in av distrikten icke nominerade kandidater i slutförslaget. Förslaget till beslut ska vara väl förankrat i Centerpartiets organisation. Beslut om den slutgiltiga representationen fattas av Centerpartiets ombud på ombudsträffen i samband med valkongressen.

Nationell valsedel till riksdagsvalet

Förtroenderådet eller partistyrelsen kan besluta att Centerpartiet som komplement till de av distrikten fastställda valsedlarna även ska ha en nationell valsedel (rikslista) till riksdagsvalet.

Rikslistan är ett komplement till distriktens valsedlar och ska i första hand användas för att möjliggöra riktade insatser gentemot utlandssvenskarna.

Nomineringskommitténs uppdrag och ansvar

Om förtroenderådet inte beslutar annat utgör partiets nationella valberedning nomineringskommitté för rikslistan.

Nomineringskommitténs ansvar är att i enlighet med reglerna för nomineringsprocessen och skrivningarna om god representativitet upprätta ett förslag till valsedel vilken fastställs av förtroenderådet.

Kandidater

Rikslistan är ett komplement till distriktens valsedlar. Huvudregeln är att kandidater på rikslistan även ska kandidera på distriktens valsedlar och där ha deltagit i förnominering samt stå bakom de regelverk som finns i övrigt.

Förslag till valsedel

Vid utformning av valsedel ska jämlikhet, jämställdhet och mångfald vara ledord. Centerpartiet ska ha bredd i partiets representation och kompetenta, engagerade företrädare som tillsammans bildar en mångfald av erfarenhet och bakgrund. Därför är aspekter som engagemang, bakgrund, erfarenheter, kön och ålder viktiga att beakta när valsedlar utformas och val förrättas.

Innan förslaget till valsedel presenteras ska nomineringskommittén kommunicera sitt förslag enskilt med kandidaterna. Kandidaterna ska i samband med detta tillfrågas om de accepterar nomineringskommitténs förslag eller om de avböjer nomineringen.

Beslut om valsedel

Valsedel fastställs av förtroenderåd senast den 15 februari valåret. Nomineringskommitténs förslag är huvudförslag när valsedeln ska fastställas.

Anmälan av valsedel

Riksorganisationen ansvarar för att fastställd valsedel lämnas in till valmyndigheten på det sätt myndigheten anvisat.

Kyrkovalen - ansvarsfördelning inom organisationen

Beslut om deltagande

Partistyrelsen beslutar om Centerpartiets deltagande som nomineringsgrupp vid val till kyrkomöte.

Riktlinjer för nomineringsprocessen

Partistyrelsen beslutar om riktlinjer för Centerpartiets deltagande i kyrkoval och därtill hörande nomineringsarbete. Detta ska ske senast året före kyrkovalet.

Nominering av kandidater till val på de nivåer som partiet deltar i ska följa tillämpliga delar av vad som föreskrivs för kandidatnominering inför val till kommunfullmäktige, regionfullmäktige respektive riksdag.

Ansvar på krets- och distriktsnivå

Distriktsstyrelserna ansvarar för att samordna nomineringsarbete och val till stiftsfullmäktige och kyrkomöte.

Beslut om att ställa upp som nomineringsgrupp i val till kyrkliga samfälligheter och församlingar ska fattas lokalt.

Fastställd lista jämte protokoll som utvisar att nomineringsprocessen följt partiets arbetsordning, ska insändas till distriktet.

Utbetalning av ekonomiska medel

Utbetalning av ekonomiska medel från Riksorganisationen till krets eller distrikt i Centerpartiet sker endast till bankkonto (eller motsvarande) som tillhör kretsen eller distriktet. Utbetalning av ekonomiska medel som ska till krets eller distrikt sker inte till konton som tillhör privatpersoner.

Medlemskapet

Kretsens ansvar

Kretsen ska värva, introducera och utbilda medlemmar samt erbjuda medlemmarna ett aktivt medlemskap till exempel genom medlemsmöten där aktuella politiska och organisatoriska frågor diskuteras.

Introduktion till ett aktivt medlemskap

Riksorganisationen ansvarar för att varje ny medlem som förs in i medlemsregistret välkomnas och får grundläggande information om Centerpartiet.

Upptagning av medlemsavgift

Riksorganisationen ansvarar för upptagning och avisering av medlemsavgiften samt påminnelser om den samma. Kretsen ska informeras om vilka medlemmar som inte betalat sin medlemsavgift för att genom personlig kontakt klargöra om personen vill vara kvar som medlem eller inte.

Den 30 juni gallras medlemsregistret vilket innebär att alla tidigare medlemmar som inte löst om sitt medlemskap stryks ur registret.

Det innebär i praktiken att en medlem har sex månader på sig att lösa om sitt medlemskap innan medlemsrättigheterna upphör.

Bilaga A - Normalregler för nomineringsprocess till kommunfullmäktige

Kretsens årsstämma beslutar senast året före valår om kretsens regler för nomineringsprocessen. Kretsstyrelsen ansvarar för att lägga fram ett förslag. Normalregler för nomineringsprocessen kan antas i sin helhet eller utgöra underlag för det förslag som kretsstyrelsen utarbetar inför årsstämman.

Nomineringskommitténs uppdrag och ansvar

Nomineringskommitténs ansvar är att i enlighet med de av kretsen fastställda reglerna för nomineringsprocessen och skrivningarna om god representativitet upprätta ett förslag till valsedel eller valsedlar. Nomineringskommittén har rätt att själva nominera kandidater.

Det är kommitténs ansvar att säkerställa att alla som föreslås är valbara till det val som nomineringen avser.

Process för förnominering av kandidater

Förnominering är den process där medlemmarna föreslår kandidater som de önskar ska finnas på Centerpartiets valsedel. Alla medlemmar har rätt att föreslå kandidater och att själva kandidera.

Alla medborgare som är valbara till den församling som nomineringen gäller kan föreslås i förnomineringen. Först när valsedeln ska fastställas krävs medlemskap av alla som kandiderar eftersom medlemskap i centerrörelsen är en förutsättning för att kunna representera Centerpartiet.

De föreslagna kandidaterna ska tillfrågas och ge skriftligt medgivande innan namnen presenteras för medlemmarna.

Sista datum för förnominering, och därmed möjlighet för kandidaten att finnas med i presentationen fastställs i samband med beslut om regler för nomineringsprocessen.

Presentation av kandidater

Samtliga kandidater som nominerats inom rätt tid ska ges möjlighet att presentera sig på lika villkor. Kandidaterna ska presenteras i bokstavsordning. Samtliga medlemmar ska kunna ta del av presentationen. Nomineringskommittén ansvarar för att så sker.

Kandidatpresentationen kan ske på olika sätt. Det kan röra sig om skriftligt material i tryck eller på webb. Utfrågningar, hearings eller samtal med de personer som kandiderar kan komplettera presentationen. Om presentationsmöten genomförs ska alla medlemmar bjudas in till dessa.

Rådgivande medlemsomröstning

Rådgivande medlemsomröstning är en av de metoder som nomineringskommittén kan använda sig av och riktar sig till alla röstberättigade medlemmar. Omröstningen kan ske via brev eller elektroniskt. Det sätt som man väljer ska garantera den röstandes anonymitet och säkerställa att varje medlem endast kan avge en röst.

I samband med den rådgivande medlemsomröstningen har medlemmarna rätt att föreslå nya kandidater som inte har förnominerats.

I den rådgivande medlemsomröstningen ges medlemmarna möjlighet att rangordna de förnominerade kandidaterna genom att föreslå i vilken ordning kandidaterna bör placeras på valsedeln. Nomineringskommittén beslutar hur många namn som röstsedeln ska innehålla, dvs. hur många namn som varje medlem får rangordna. En avgiven röstsedel ska innehålla det antal namn som nomineringskommittén beslutat. Om valsedeln innehåller färre namn än som beslutats ges poäng "underifrån", dvs. om tio namn är beslutade, och medlemmen endast föreslår fyra namn ges dessa poäng som om de hade plats sju-tio på valsedeln. Detta för att undvika taktikröstning.

Nomineringskommittén ansvarar för att sammanställa resultatet från den rådgivande medlemsomröstningen så att kandidaternas totala poängsumma framgår. Även antalet första, andra och tredjeplatser per kandidat ska redovisas.

Resultatet från den rådgivande medlemsomröstningen ska tillsammans med resultatet från andra urvalsmetoder vara tillgängligt inför beslut om valsedel.

Andra urvalsmetoder

Andra urvalsmetoder kan vara intervjuer och öppna kandidatutfrågningar.

Nomineringskommittén ansvarar för att de urvalsmetoder som väljs genomförs på ett rättvisande sätt.

Intervjuer kan genomföras för att nomineringskommittén ska få en god bild av kandidaternas förmåga, ambition och kapacitet inför det slutgiltiga förslaget till valsedel.

Öppna kandidatutfrågningar kan genomföras vid ett eller flera tillfällen och med möjlighet att välja olika teman för olika utfrågningar.

Förslag till valsedel

Kretsstyrelsen avgör om de ska föreslå en eller flera valsedlar.

Urvalsmetoderna som ligger till grund för nomineringskommitténs förslag ska redovisas för nomineringsstämman.

Vid utformning av valsedel ska jämlikhet, jämställdhet och mångfald vara ledord. Centerpartiet ska ha bredd i partiets representation och kompetenta, engagerade företrädare som tillsammans bildar en mångfald av erfarenhet och bakgrund. Därför är aspekter som engagemang, bakgrund, erfarenheter, kön och ålder viktiga att beakta när valsedlar utformas och val förrättas.

Innan förslaget till valsedel presenteras ska nomineringskommittén kommunicera sitt förslag enskilt med kandidaterna. Kandidaterna ska i samband med detta tillfrågas om de accepterar nomineringskommitténs förslag eller om de avböjer nomineringen.

Förslaget till valsedel ska tillsammans med beskrivningar av urvalsmetoderna finnas tillgängligt för alla medlemmar senast åtta dagar före nomineringsstämman.

Beslut om valsedel

Valsedel till kommunfullmäktige fastställs/beslutas på nomineringsstämma dit alla kretsens medlemmar har kallats (medlemmar i Centerpartiet, Centerkvinnorna, CUF och Centerstudenter) och har rösträtt.

Datum för nomineringsstämma beslutas i samband med att regler för nomineringsprocessen fastställs.

Nomineringskommitténs förslag är huvudförslag när valsedeln ska fastställas.

Innan behandlingen av valsedeln avslutas nomineringarna. Efter detta beslut är det inte längre möjligt att nominera nya kandidater.

Kandidat som vid nomineringsprocessens början inte är medlem, ska vara medlem senast då listan fastställs. Annars stryks personen från listan. Om inte nomineringsstämman beslutat annat flyttas då alla kandidater under den strukne ett steg uppåt på valsedeln.

Valet är i första hand ett partival med personvalsinslag. Alla som kandiderar är att betrakta som personvalskandidater. Innan valsedeln fastställs ska nomineringsstämman besluta om personkryssen ska innebära något mer för partiets räkning än den ordning kandidaterna väljs in i fullmäktige. Det innebär att om personkryssen även ska gälla till exempel kamp om förtroendeposter och uppdrag ska detta tydligt beslutas av nomineringsstämman. Annars gäller den beslutade rangordningen av kandidaterna även efter valet, vilket innebär att valsedelns förstanamn också är Centerpartiets främste kandidat efter valet.

Om flera valsedlar förekommer ska nomineringsstämman besluta om vem som är Centerpartiets främste kandidat efter valet eller besluta om personkryssen ska avgöra detta.

Kandidatförsäkran

Partistyrelsen fastställer ett förslag till kandidatförsäkran som organisationen kan utgå ifrån. Kandidatförsäkran är ett "handslag" mellan det organisationsled som givit förtroende och kandidaten.

Alla som kandiderar på valsedel ska skriva under en kandidatförsäkran i samband med att de accepterar sin nominering. Mötespresidiet ska inför fastställande av valsedeln läsa upp kandidatförsäkran för nomineringsstämman så att alla kan ta del av vad det innebär att kandidera för Centerpartiet.

Kretsen ska behålla en kopia av kandidatförsäkran och sända originalet till distriktet som förvarar dessa under mandatperioden.

Anmälan av valsedel

Kretsstyrelsen är ansvarig för att sända beslutat förslag tillsammans med justerat protokoll till distriktet före det datum distriktet meddelat.

Distriktet ansvarar för att samtliga fastställda valsedlar lämnas in till valmyndigheten på det sätt myndigheten anvisat.

Bilaga B - Normalregler för nomineringsprocess till regionfullmäktige och riksdag

Normalreglerna är skrivna som om ett distrikt genomför och ansvarar för nomineringsprocessen.

Om flera distrikt berörs av nomineringsarbetet och de regler som följer med detta ska samråd ske mellan distriktsstyrelserna så att de gemensamt kommer överens om ett anpassat regelverk.

Om distriktsstämman har delegerat ansvaret till krets eller flera kretsar i förening behöver regelverket anpassas för detta.

Distriktsstämman beslutar senast året före valår om distriktets regler för nomineringsprocessen. Distriktsstyrelsen ansvarar för att lägga fram ett förslag. Normalregler för nomineringsprocessen kan antas i sin helhet eller utgöra underlag för det förslag som distriktsstyrelsen utarbetar inför stämman.

Nomineringskommitténs uppdrag och ansvar

Nomineringskommitténs ansvar är att i enlighet med de av distriktsstämman fastställda reglerna för nomineringsprocessen och skrivningarna om god representativitet upprätta ett förslag till valsedel eller valsedlar. Nomineringskommittén har rätt att själva nominera kandidater.

Det är kommitténs ansvar att säkerställa att alla som föreslås är valbara till det val som nomineringen avser.

Process för förnominering av kandidater

Förnominering är den process där medlemmarna föreslår kandidater som de önskar ska finnas på Centerpartiets valsedel. Alla medlemmar har rätt att föreslå kandidater och att själva kandidera.

Alla medborgare som är valbara till den församling som nomineringen gäller kan föreslås i förnomineringen. Först när valsedeln ska fastställas krävs medlemskap av alla som kandiderar eftersom medlemskap i centerrörelsen är en förutsättning för att kunna representera Centerpartiet.

De föreslagna kandidaterna ska tillfrågas och ge skriftligt medgivande innan namnen presenteras för medlemmarna.

Sista datum för förnominering, och därmed möjlighet för kandidaten att finnas med i presentationen fastställs i samband med beslut om regler för nomineringsprocessen.

Presentation av kandidater

Samtliga kandidater som nominerats inom rätt tid ska ges möjlighet att presentera sig på lika villkor. Kandidaterna ska presenteras i bokstavsordning. Samtliga medlemmar ska kunna ta del av presentationen. Nomineringskommittén ansvarar för att så sker.

Kandidatpresentationen kan ske på olika sätt. Det kan röra sig om skriftligt material i tryck eller på webb. Utfrågningar, hearings eller samtal med de personer som kandiderar kan komplettera presentationen. Om presentationsmöten genomförs ska de vara öppna för samtliga medlemmar.

Rådgivande medlemsomröstning

Rådgivande medlemsomröstning är en av de metoder som nomineringskommittén kan använda sig av och riktar sig till alla röstberättigade medlemmar. Omröstningen kan ske via brev eller elektroniskt. Det sätt som man väljer ska garantera den röstandes anonymitet och säkerställa att varje medlem endast kan avge en röst.

I samband med den rådgivande medlemsomröstningen har medlemmarna rätt att föreslå nya kandidater som inte har förnominerats.

I den rådgivande medlemsomröstningen ges medlemmarna möjlighet att rangordna de förnominerade kandidaterna genom att föreslå i vilken ordning kandidaterna bör placeras på valsedeln. Nomineringskommittén beslutar hur många namn som röstsedeln ska innehålla, dvs. hur många namn som varje medlem får rangordna. En avgiven röstsedel ska innehålla det

antal namn som nomineringskommittén beslutat. Om valsedeln innehåller färre namn än som beslutats ges poäng "underifrån", dvs. om tio namn är beslutade, och medlemmen endast föreslår fyra namn ges dessa poäng som om de hade plats sju-tio på valsedeln. Detta för att undvika taktikröstning.

Nomineringskommittén ansvarar för att sammanställa resultatet från den rådgivande medlemsomröstningen så att kandidaternas totala poängsumma framgår. Även antalet första, andra och tredjeplatser per kandidat ska redovisas.

Resultatet från den rådgivande medlemsomröstningen ska tillsammans med resultatet från andra urvalsmetoder vara tillgängligt inför beslut om valsedel.

Andra urvalsmetoder

Andra urvalsmetoder kan vara intervjuer och öppna kandidatutfrågningar.

Nomineringskommittén ansvarar för att de urvalsmetoder som väljs genomförs på ett rättvisande sätt.

Intervjuer kan genomföras av för att nomineringskommittén ska få en god bild av kandidaternas förmåga, ambition och kapacitet inför det slutgiltiga förslaget till valsedel.

Öppna kandidatutfrågningar kan genomföras vid ett eller flera tillfällen och med möjlighet att välja olika teman för olika utfrågningar.

Förslag till valsedel

Distriktsstyrelsen avgör om de ska föreslå en eller flera valsedlar.

Urvalsmetoderna som ligger till grund för nomineringskommitténs förslag ska redovisas.

Vid utformning av valsedel ska jämlikhet, jämställdhet och mångfald vara ledord. Centerpartiet ska ha bredd i partiets representation och kompetenta, engagerade företrädare som tillsammans bildar en mångfald av erfarenhet och bakgrund. Därför är aspekter som engagemang, bakgrund, erfarenheter, kön och ålder viktiga att beakta när valsedlar utformas och val förrättas.

Innan förslaget till valsedel presenteras ska nomineringskommittén kommunicera sitt förslag enskilt med kandidaterna. Kandidaterna ska i samband med detta tillfrågas om de accepterar nomineringskommitténs förslag eller om de avböjer nomineringen.

Förslaget till valsedel ska tillsammans med beskrivningar av urvalsmetoderna finnas tillgängligt för ombuden senast åtta dagar före nomineringsstämman.

Beslut om valsedel

Datum för nomineringsstämma beslutas i samband med att regler för nomineringsprocessen fastställs.

Valsedel till regionfullmäktige och riksdag fastställs/beslutas på nomineringsstämma ditombuden kallas. Mötet ska vara öppet för alla medlemmar.

Nomineringskommitténs förslag är huvudförslag när valsedeln ska fastställas.

Innan behandlingen av valsedeln avslutas nomineringarna. Efter detta beslut är det inte längre möjligt att nominera nya kandidater.

Kandidat som vid nomineringsprocessens början inte är medlem, ska vara medlem senast då listan fastställs. Annars stryks personen från listan. Om inte nomineringsstämman beslutat annat flyttas då alla kandidater under den strukne ett steg uppåt på valsedeln.

Valet är i första hand ett partival med personvalsinslag. Alla som kandiderar är att betrakta som personvalskandidater. Innan valsedeln fastställs ska nomineringsstämman besluta om personkryssen ska innebära något mer för partiets räkning än den ordning kandidaterna väljs in i den beslutande församlingen. Det innebär att om personkryssen även ska gälla till exempel kamp om förtroendeposter och uppdrag ska detta tydligt beslutas av nomineringsstämman. Annars gäller den beslutade rangordningen av kandidaterna även efter valet, vilket innebär att valsedelns förstanamn också är Centerpartiets främste kandidat efter valet.

Om flera valsedlar förekommer ska nomineringsstämman besluta om vem som är Centerpartiets främste kandidat efter valet eller besluta om personkryssen ska avgöra detta.

Kandidatförsäkran

Partistyrelsen fastställer ett förslag till kandidatförsäkran som organisationen kan använda. Kandidatförsäkran är ett "handslag" mellan det organisationsled som givit förtroende och kandidaten.

Alla som kandiderar på valsedel ska skriva under en kandidatförsäkran i samband med att de accepterar sin nominering. Mötespresidiet ska inför fastställande av valsedeln läsa upp kandidatförsäkran för nomineringsstämman så att alla kan ta del av vad det innebär att kandidera för Centerpartiet.

Distriktsstyrelsen ansvarar för att förvara kandidatförsäkran i original under hela mandatperioden.

Anmälan av valsedel

Distriktsstyrelsen ansvarar för att samtliga fastställda valsedlar inom distriktet lämnas in till valmyndigheten på det sätt myndigheten anvisat.

Beslut om Centerpartiets representation efter valet

Det ska vara tydligt för medlemmarna hur beslut fattas om Centerpartiets representation gällande de uppdrag som regionvalet medför. Beroende på bland annat faktorer som distriktens storlek, antalet distrikt i ett och samma region finns här olika traditioner och förfaranden i distrikten. Hur fördelningen av uppdrag går till bör fastställas av en distriktsstämma i samband med att regler för nomineringsprocessen fastställs.

Om distriktsstämman inte beslutat något annat, kallar distriktsstyrelsen till en distriktsstämma som beslutar om partiets representation.

Bilaga C - Normalregler för "Regionorganisation"

1. Samarbetande parter

Centerpartiets distrikt i [här ska berörda distrikt skrivas in] har på respektive distriktsstämma beslutat samarbeta och anta dessa regler.

2. Syfte

Samarbetet syftar till följande:

- Att med utgångspunkt i Centerpartiets stadgar och politiska program samverka i [geografiskt område].
- Att med utgångspunkt i gemensamma program och policybeslut ansvara för Centerpartiets övergripande arbete i [geografiskt område].
- Att tillsammans med Centerpartiets distrikt hålla kontakt med kretsar och syskonorganisationer i [geografiskt område].
- Att vara mottagare av det partistöd som erhålls för [geografiskt område] och besluta om hur det ska användas.
- Att tillsammans med regiongruppen ansvara för nomineringar till nämnder och styrelser i [geografiskt område].

3. "Regionorganisationens" stämma

"Regionorganisationens" stämma är högsta beslutande organ.

Ordinarie stämma ska hållas årligen senast den 1 juni, på plats som beslutas av styrelsen. Tid och plats för regionstämman ska tillkännages senast två månader före stämman.

Extra stämma hålls när styrelsen så beslutar. Styrelsen ska också inom 30 dagar kalla till extra regionstämma om revisorerna, [antal beroende på regionorganisationens sammansättning] distriktsstyrelser eller [antal beroende på regionorganisationens sammansättning] kommunkretsstyrelser så begär.

Kallelse och handlingar till regionstämman ska vara valda ombud tillhanda senast åtta dagar före stämman.

Närvaro och yttrande och förslagsrätt

Medlemmar i centerrörelsen vars medlemskap återfinns i någon av kretsarna inom "regionorganisationen" har närvaro-, yttrande- och förslagsrätt på stämman.

Rösträtt

Ombud utsedda av kretsar och distrikt samt "regionorganisationens" styrelse har rösträtt.

Ombud

Antalet ombud per krets och distrikt beslutas av föregående stämma.

Beslut

Beslut fattas med enkel majoritet av de närvarande. Omröstning ska ske öppet, utom vid personval då sluten omröstning tillämpas. Vid lika röstetal avgör lotten.

Endast personlig röstning är giltig.

Motionsrätt

Medlemmar i centerrörelsen vars medlemskap återfinns i någon av kretsarna inom "regionorganisationen" kan väcka motion till stämman. Motion ska vara styrelsen tillhanda senast den 31 mars.

Stämmans dagordning

Stämman ska behandla följande ärenden:

- 1) Mötets öppnande
- 2) Val av mötesfunktionärer
- 3) Godkännande av kallelse
- 4) Upprop av ombud och fastställande av röstlängd
- 5) Fastställande av föredragningslista
- 6) Styrelsens berättelse över det gångna årets verksamhet och ekonomi
- 7) Regiongruppens verksamhetsberättelse
- 8) Revisorernas berättelse
- 9) Fastställande av balans- och resultaträkning
- 10) Fråga om ansvarsfrihet för styrelsen
- 11) Information om styrelsens verksamhetsplan och budget
- 12) Beslut om antal ledamöter i styrelsen
- 13) Val av ordförande
- 14) Val av vice ordförande
- 15) Val av övriga ledamöter i styrelsen
- 16) Val av två revisorer samt ersättare
- 17) Val av valberedning
- 18) Framställningar och förslag från styrelsen
- 19) Rapporter
- 20) Fastställande av antalet ombud vid kommande stämma
- 21) Behandling av motioner
- 22) Vid stämman väckta frågor
- 23) Mötets avslutning

4. Styrelsen

Styrelsen leder arbetet inom "Regionorganisationen" i enlighet med dessa regler och utifrån de beslut som stämman tar.

Styrelsen är högsta beslutande organ mellan stämmorna.

Styrelsen ska bestå av minst sju och högst 15 ledamöter inklusive ordförande och vice ordförande.

Styrelsen utser inom sig funktionärer och kan även adjungera ledamöter.

5. Revision

"Regionorganisationens" räkenskaper och övriga handlingar som berör förvaltningen ska senast den 1 mars överlämnas till revisorerna för granskning.

Revisorerna ska avge en revisionsberättelse som omfattar granskning av räkenskaper och förvaltning. Revisionsberättelsen ska föreläggas stämman. Av revisionsberättelsen ska framgå om revisorerna tillstyrker eller avstyrker ansvarsfrihet för styrelsen.

Stämman beslutar i frågan.

6. Fastställande samt ändring av reglerna

Dessa regler fastställs av stämman. Ändring av desamma görs med majoritetsbeslut vid två på varandra följande ordinarie regionstämmor.